

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-08

Milieuraad

Nr. 1001

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2025

Met deze brief ontvangt uw Kamer het verslag van de informele Raad Algemene Zaken («RAZ») Cohesie die op 21 mei jl. plaatsvond in Warschau. Tijdens deze Raad heeft mijn voorganger zich ambtelijk laten vervangen.

De Minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans

Verslag informele Raad Algemene Zaken (RAZ) – Cohesie 21 mei 2025

Tijdens deze informele RAZ-Cohesie is gesproken over de mogelijkheden om de territoriale dimensie binnen EU-, nationaal en regionaal beleid te versterken en is een gezamenlijke verklaring¹ aangenomen, waarin het belang van de territoriale en stedelijke dimensie in de EU wordt benadrukt. Uw Kamer is hier eerder over geïnformeerd via de Geannoteerde Agenda² en de beantwoording van uw schriftelijke vragen³.

Beleidsdebat

Het Poolse voorzitterschap van de Raad van de EU had een discussiestuk opgesteld met vragen over hoe EU-beleid beter zou kunnen inspelen op territoriale verschillen, welke gebieden daarbij specifieke aandacht verdienen en in hoeverre de huidige instrumenten hiervoor toereikend zijn.

Veel lidstaten benadrukten dat cohesie bijdraagt aan concurrentievermogen en dat dit verder versterkt moet worden. De meeste lidstaten noemden het belang van gebiedsgerichte benadering, meerlaags bestuur (multi-level governance) en het meenemen van de territoriale dimensie in het maken van EU-beleid. Een aantal lidstaten pleitte voor een sterke verankering van de territoriale dimensie in alle sectorale EU-beleidsdomeinen. Andere lidstaten, waaronder Nederland, brachten hierbij een nuance aan en gaven aan dat territoriale aspecten moeten worden meegenomen waar relevant.

De lidstaten waren het erover eens dat het cohesiebeleid zich primair moet blijven richten op regio's die sociaaleconomisch het meest achterblijven. Ook was er veel aandacht voor regio's grenzend aan Rusland, Belarus en Oekraïne, die onevenredig grote economische gevolgen ondervinden van de Russische agressieoorlog in Oekraïne. Daarnaast vroegen veel lidstaten speciale aandacht voor gebieden met specifieke uitdagingen binnen de eigen landsgrenzen. Nederland en een aantal andere lidstaten benadrukten het belang van interregionale samenwerking binnen het cohesiebeleid.

Verder wees Nederland tijdens de bijeenkomst op de belangrijke rol die steden spelen bij het aanpakken van zowel nieuwe als bestaande Europese uitdagingen, zoals veerkracht, betaalbare huisvesting en de groene en digitale transitie. Steden moeten daarom actief betrokken worden bij de totstandkoming van de nieuwe *Policy Agenda for Cities (PAC)*. Deze agenda moet bovendien aandacht besteden aan betere toegang tot financiering, samenhang met andere stedelijke programma's, betere regelgeving en effectieve uitvoering.

Tot slot riepen lidstaten op om zoveel mogelijk voort te bouwen op bestaande territoriale instrumenten. Hierbij was brede steun voor het gebruik van territoriale impact assessments (TIA), om zo de effecten van Europees beleid en regelgeving op de verschillende gebieden in Europa inzichtelijk te maken. Nederland gaf daarbij aan dat het ook belangrijk is om deze instrumenten en procedures kritisch te evalueren en waar mogelijk te verbeteren. Hoewel er sterke bestaande instrumenten zijn, ontbreekt het vaak nog aan tijd en kennis om deze effectief te gebruiken.

¹ joint-declaration.pdf

² Kamerstuk 21 501-08, nr. 996

³ Kamerstuk 21 501-08, nr. 997

Verklaring

De lidstaten namen unaniem een verklaring aan waarin zij gezamenlijk uitspreken om cohesie, geïntegreerde ontwikkeling en meerlaags bestuur een belangrijke plaats te geven in de toekomst van de EU. In deze verklaring worden de volgende prioriteiten gesteld: het versterken van het cohesiebeleid als belangrijk investeringsinstrument voor veerkracht en concurrentiekracht; het ontwikkelen van een territoriale visie om richting te geven aan EU-beleid; het aanpakken van plaatsgebonden uitdagingen, waaronder het waarborgen van toegang tot betaalbare huisvesting; en het verbeteren van de coördinatie door middel van TIA's en een sterker stedelijk beleid.